PODKONICKÝ Spravodaj

Ročník VIII. Číslo 5 Máj 2010

www.podkonice.sk

VÁŽENÍ SPOLUOBČANIA,

prichádza opäť mesiac máj - mesiac lásky. Tak, ako každý rok, tak aj teraz oslávime dňa 14.5.2010 „**Deň matiek**“ spolu s našou základnou a materskou školou a ich kultúrnym programom.

Zároveň sa nám v tomto mesiaci otvára príroda do krásnych farieb kvetov a zelene. Odkrývajú sa však i miesta, kde sú pohodené rôzne odpady, čo nerobí dobrý dojem pre civilizovaného človeka. Je neskutočné, čo všetko sa nájde v prírode, či už sú to pneumatiky, plastové fľaše a rôzny iný odpad. Preto som znovu privítal iniciatívu partie mládežníkov okolo Martina Buriana a Ing. Dominika Valenta („Deti dosky“), ktorí sa znovu podujali vyzbierať odpad popri ceste od Slovenskej Ľupče, ako aj z Priechoda. Vyzbierali neskutočné množstvo odpadu. Chcel by som im touto cestou poďakovať za záslužnú iniciatívu pri zbieraní odpadov. Zároveň chcem poďakovať i nášmu novozaloženému Miestnemu hasičskému zboru, ktorého členovia tiež pomohli pri zbieraní odpadu, ako aj pri likvidácii prebytočných konárov. Veľmi ma potešila táto iniciatíva a jej realizácia.

Ďalej by som sa chcel zmieniť o nezodpovedných majiteľoch psov, ktorí nezodpovedne zabezpečujú svojich miláčikov proti úteku. Je poľutovaniahodné, že napriek všetkým upozorneniam sa v našej obci voľne pohybuje pomerne dosť psov. Porušujú tým miestne predpisy (VZN) a zároveň vyvolávajú stresy našim občanom a hlavne deťom. Preto apelujem a vyzývam majiteľov psov, aby rešpektovali predpisy a brali ohľad na spoluobčanov a deti.

Zároveň milé mamy, dovoľte, aby som vám k vášmu sviatku zaželal pokojný a dlhý život a naplnenie všetkých snov a nádejí.

Jozef Jamrich
starosta obce

foto: Michal Vráb

spravodaj@podkonice.sk

PODKONICKÝ SPRAVODAJ - mesačník vydávaný Obecným úradom v Podkoniciach pre svojich občanov. Vychádza vždy do 10. dňa v mesiaci. **Redakčná rada:** Ing. Jaroslav Kostúr (-jk-), Jana Gregorová (-jg-), Vladimíra Turčanová (-vt-), Ing. Katarína Hošalová (-kh-), Jozef Kuneš (-kj-).
Tlač: KOPIA-Jamek **Povolené:** OÚ-OPT-2/2003 **NEPREDAJNÉ**

1) UZNESENIE ČÍSLO 45 Z MIMORIADNEHO ZASADNUTIA OZ V PODKONICIACH, KONANÉHO DŇA 25. MARCA 2010

OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO :

Vzalo na vedomie:

1. Žiadosť o prenájom starej pekárne pre potreby Klubu kondičnej kulturistiky

Schválilo: ***pomer hlasov:***

1. Predaj obecného pozemku pre Ing. Miroslava Budaja č.p.1202/14 vytvorenej z parcely č. 1202/6 evidovanej na LV č. 431 v cene 3,50 € za 1 m^2, o výmere 43 m^2 ..... ***6:0:0***
2. Zmluvu o výpožičke pre futbalový klub - bufetové zariadenie ***6:0:0***

Neschválilo:

1. Dodatok č. 1/2009 ku zmluve o prevádzkovaní infraštrukturálneho majetku (ČOV) č. 34/2008/01 zo dňa 10.1.2008 ..... ***6:0:0***

Doporučilo:

1. Starostovi obce zabezpečiť poslanecký prieskum v starej pekárni za účelom prenájmu pre Klub kondičnej kulturistiky.

Jozef Jamrich
starosta obce

V Podkoniciach, 26.3.2010

2) DAŇ Z NEHNUTEĽNOSTÍ

Daň z nehnuteľností za rok 2010 je možné zaplatiť do pokladne obce od **17. mája 2010**.

-jg-

MIESTNI NOVINÁRI SA STRETLI V ŠPANEJ DOLINE

Tvorba obecných novín, alebo správnejšie miestnych novín je zložitým procesom, ktorý má svoje pravidlá. Ide o žurnalistické, grafické ale aj legislatívne normy, ktoré je potrebné dodržiavať. Práca novinára je náročná, vyžaduje si veľa času a znalostí. Žurnalisti a redaktori z Banskobystrického okresu sa rozhodli, že zorganizujú stretnutie, kde by si mohli vymeniť informácie a postrehy zo svojej práce.

Stretnutie sa uskutočnilo v Španej Doline 10. apríla 2010. Zišli sa tu novinári zo siedmych obcí Banskobystrického okresu. Prednášky, ktoré pripravili organizátori boli venované odborným žurnalistickým problémom a problematike podpory, záchrane a propagácií cestovného ruchu. Úvod patril Mgr. Soni Šváčovej, ktorá sa venovala praktickým a odborným problémom tvorby miestnych novín. Prednáška sa dotkla viacerých okruhov a poukázala na mnohé skutočnosti, ktoré musia tvorcovia miestnych novín dodržiavať. Potom nasledovala prednáška Mgr. Daniela Vraždu, ktorý sa so zúčastnenými podelil o skúsenosti zo svojej bohatej praxe. Po skončení odborných žurnalistických prednášok nasledovala prednáška historika Michala Kiššimona z Bystrického Permonu, ktorý sa venoval problematike archívneho bádania a publikovania historických príspevkov. Vo svojom príspevku stanovil niekoľko okruhov, ktoré môžu byť pre tvorcov miestnych novín veľmi zaujímavé. Záver patril Ing. Pavlovi Genderovi, ktorý sa venoval možnosti využitia potenciálu miestnych novín v oblasti propagácie a rozvoja cestovného ruchu. Počas podujatia si mohli účastníci prezrieť výstavku mestských a obecných novín zo stredného Slovenska, ktorú pripravil historik a redaktor Dr. Richard R. Senček.

Stretnutie tvorcov miestnych novín prinieslo veľa zaujímavých podnetov, ktoré sa dajú využiť pri práci, ale aj pre organizátorov, ktorí už dnes plánujú podujatie zopakovať. Spoločný postup pri propagácií historických a kultúrnych zaujímavostí z nášho regiónu môže mať prínos nie len pre samotné obce, ale aj pre celý región. Oboznámenie sa s prácou žurnalistov a novinárov prinieslo nové poznatky, ktoré je možné pri práci využiť. Miestne noviny a ich tvorcovia vytvárajú komunikačný priestor, ktorý je stále podceňovaný. Práve takáto forma stretávania sa medzi tvorcami miestnych novín môže pomôcť skvalitniť a spropagovať túto verejne prospešnú činnosť.

Richard R. Senček, za organizačný výbor a časopis Bystrický Permon

Stretnutia sa zúčastnili aj členky našej redakčnej rady Katarína Hošalová a Vladimíra Turčanová. Sme radi, že získané informácie budeme môcť využiť pri svojej práci a pri tvorbe a publikovaní nášho Podkonického spravodaja uplatniť všetky zaujímavé poznatky z tohto stretnutia.

-kh/vt-
foto: R. Senček

AKCIA S NÁZVOM „Z“

Keď sme sa po zime strávenej v Nízkych Tatrách vracali domov s kamarátom Vincom, vyskytol sa nám nepekný pohľad na ceste zo Slovenskej Ľupče do Podkoníc. Ste zvedaví, aký to bol pohľad? Boli to odpadky vyhodené z áut popri ceste!!!

Len tak si tam v „kľude“ ležali a postupne pribúdali. Možno čakali, pokým ich príroda skonzumuje. Nie....oni čakali, pokiaľ ich človek nezodvihne a nehodí tam, kam naozaj patria. Čakali na tých ľudí a občanov Podkoníc, ktorým to nie je jedno, že popri našej ceste a našom krásnom okolí sú vyhodené plasty, plechovky a rôznorodý odpad. Ak si niekto myslí, že keď vyhodí prázdnu škatuľku od cigariet alebo plechovku od piva počas zimy, keď je všetko zahalené pod bielou perinkou a nevidno to, tak sa naozaj mýli. Buď sú títo ľudia naozaj hlúpi, alebo to robia naschvál a majú odpor k životu na Zemi.

Ja som si občania naozaj myslel, keď sme takto pred rokom pozbierali odpadky spolu s dobrovoľníkmi, že už nebudem musieť písať report z toho istého dôvodu. Že si už vstúpime do svedomia a budeme už konečne rešpektovať, nie naše potreby, ale potreby prírody. Bohužiaľ mýlil som sa. Teraz viem, že nad ľudskou hlúposťou nevyhrám, lebo nad ňou musí vyhrať iba každý sám. No čo viem je, že podkonickej mládeži nie je jedno, že cesta do Podkoníc od Slovenskej Ľupče a z Priechoda bolo jedno veľké smetisko. Ak si niekto myslí, že mládež vysedáva v krčmách a robí iba „zlobu“ tak je na omyle. Už po druhý raz som sa prekvapivo stretol s pozitívnym ohlasom a ambíciou mladých ľudí o vyzbieranie odpadkov z nášho nádherného okolia, v ktorom žijeme.

Oproti minulému roku sme pokročili v čistení cesty smerom do Priechoda a vyčistením priestoru za základnou školou „za Močilá“, kde bolo neskutočné množstvo odpadu. Dokopy sme vyzbierali 50 vriec odpadu a veľké množstvo auto interiéru. Oproti minulému roku je zanedbateľný rozdiel v množstve vyzbieraného odpadu. Snáď stojí za zmienku - do potoka “za Močilá“ vyhodená mŕtva krava, spolu s ďalšími vnútornosťami a rôznymi lebkami domácich zvierat . Aj vám sa zdvíha z toho žalúdok? Má sa vám aj prečo, keď si spomeniem, aké choroby môžu vzniknúť z mŕtvych zvierat hodených do vody. Potok, v ktorom sme toto všetko našli tečie aj cez dedinku a stáva sa neodmysliteľným napájadlom pre lesné zvieratá. Potom sa nečudujme, že vznikajú rôzne nové choroby, zomierajú lesné zvieratá, vyskytujú sa besnoty zvierat. Za toto všetko môžeme my, ľudia. Za odpad, ktorý sme vyzbierali môžeme, a to si dovolím tvrdiť, zväčša my, občania malebnej dedinky Podkonice.

Túto akciu sme si naplánovali na sobotu 17. apríla, kedy prognóza počasia mala byť najpriaznivejšia. Vymodlené slnečné počasie nám vyšlo a nič mládeži nechýbalo, aby sa s chuťou pustila do akcie „Z“. Celý deň sa niesol v pozitívnej atmosfére a úsmev na perách zaručoval dobrý pocit na duši. Slnko, ktoré nás sprevádzalo celý deň nám dobíjalo energiu a chuť pracovať. Veľmi milo nás potešil MUDr. Ivo Turčan, ktorý nám vyjadril na polceste do Podkoníc sympatie a podporu ►

► v ekológii a športe iniciatívnej mládeži. Škoda, že sympatizantov nie je viac. Ivo, ďakujeme ti za tvoj dobrovoľný finančný príspevok.

Veľmi pekne by som sa chcel poďakovať za nás všetkých starostovi p. Jozefovi Jamrichovi za podporu a finančnú dotáciu, bez ktorej by sme nemohli zakúpiť občerstvenie pre všetkých zainteresovaných. Ďalej by som sa chcel poďakovať podkonickým Hasičom, ktorí sa zodpovedne postarali o vyčistenie a poriadok za základnou školou. Avšak je tam ešte stále čo čistiť. Ďakujem im za ich aktívnu činnosť v stopách, už zabudnutých dobrovoľných hasičov, ktorá je príkladom pre dorast a dospievajúcu mládež, nie len v Podkoniciach.

Ďakujem Tomášovi Kostúrovi, Andrejovi Patrášovi, Lukášovi Budajovi, Viktorovi Szanislovi, Milanovi Patrášovi, Ondríkovi Očenášovi, Jarčimu Chabanovi, Tomášovi Forgáčovi Daniele Osackej a Andrejovi Flaškovi. Nemôžem pravdaže zabudnúť ani na nášho dvorného prepravcu AUTODOLAVA - Peter Ulbrik , ktorý nám to všetko ochotne previezol „šup sem, šup tam“. A samozrejme ďakujem všetkým členom OZ Deti dosky, ktorí milujú prírodu a šport. Bez nich by to nešlo a preto všetkým účastníkom 3 krát hurá “HURÁ ! HURÁ! HURÁ!“. Za príjemné posedenie ďakujem pohostinstvu na Hrbe, kde sa tak dobre a príjemne posedelo a grilovalo. Chcel by som sa ešte poďakovať za sponzorské minulý rok, Peťovi Houžvovi a jeho bufetíku na ihrisku, kde sme si tiež príjemne pogrilovali a posedeli.

Milí občania, už by som viac nechcel robiť takúto akciu, už by som sa rád pozrel na cestu a nemusel vidieť ležať smejúce sa odpadky. Vyzývam vás na šírenie osvety medzi ľuďmi a výchovu detí k správnemu správaniu sa k prírode a poukázaniu na globálne problémy našej planéty, ktoré nám neodmysliteľné klopú na dvere. Dbajme na separáciu odpadu a nebojme sa pri prechádzke prírodou zodvihnúť odpad, ktorý nám tam nechali neuvedomelí občania. Nie je hanbou zodvihnúť odpad a hodiť ho do koša. Hanbou je odpad vedome ignorovať!

22. apríla bol deň Zeme a myslím si, že aspoň trošku sme pomohli našej matke „Zemi,“ ktorá nám dáva to najcennejšie, čo si tak najmenej vážime - chlieb a vodu.

Martin “Cigi“ Burian, člen OZ Deti dosky
foto: Michal Vráb

KULTÚRA

PAVOL TONKOVIČ: 13.1.1907 - 22.5.1980

„Som spokojný, lebo som v živote robil to, po čom som túžil. Ľudová pieseň bola a vždy bude vecou môjho srdca.“

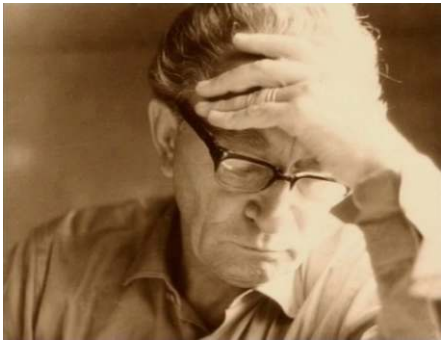

Takto sa vyjadril o svojej práci a zároveň životnej záľube človek, ktorého meno je navždy zapísané do povedomia našej obce – profesor Pavol Tonkovič, podkonický rodák, hudobný skladateľ a zberateľ ľudových piesní, jeden zo zakladateľov SĽUK-u a jeho umelecký vedúci, zakladateľ Orchestra ľudových nástrojov Slovenského rozhlasu, publicista a hudobný kritik, svojou umeleckou, pedagogickou a dirigentskou prácou a svojím zberateľským a skladateľským umením prispel ku zachovaniu jednej z najcennejších hodnôt našej národnej kultúry – slovenskej ľudovej piesne.

Dňa 22. mája 2010 si pripomenieme 30. výročie jeho smrti.

-vt-
foto: archív SĽUKu

►vyžaroval z neho pokoj, rozvaha a dobro. Rozdával sa a rozdal celý a my sme neustále prichádzali za ním a nekompromisne sme požadovali: "predseda zariaď, vykonaj, urob, zabezpeč." Vždy vypočul naše problémy s porozumením a s láskavým úsmevom sa ich snažil vyriešiť. V každom z nás je kúsok jeho života. Veď celú jednu generáciu novorodencov v našej obci vítal do života. Mnohé novomanželské páry vyprevádzal na ich spoločnú manželskú cestu životom a každého spoluobčana s hlbokou účasťou odprevádzal na jeho poslednej ceste. Sám pre seba nikdy nepožadoval žiadne výhody alebo prednosti. Nenadraďoval sa nad nikoho, a preto sa každý z nás pri stretnutí s ním cítil dobre. Málokto ho stihol pozdraviť ako prvý. Vždy to bol on, čo prerieklo prvé slová pri spoločnom stretnutí.

Vedel ľudí presvedčiť a získať pri budovaní a výstavbe našej dedinky. Spoločne so svojim spolupracovníkmi, predovšetkým s pánom Ondrejom Turčanom, plynule nadviazal na budovateľskú výstavbu svojich predchodcom a v našej obci vyrástla nová základná škola s materskou škôlkou. Súčasťou tohto areálu bola na tie doby moderná telocvičňa, ktorá slúžila aj širokej športovej verejnosti. Nasledovala výstavba nákupného strediska s reštauračnými priestormi vhodnými na spoločenské podujatia a rekonštrukcia obecného úradu. Keď naša obec zápasila s nedostatkom pitnej vody, začali budovať ďalší vodojem a súčasne zachytili pramene pitnej vody v potoku Ľupčica. Predtým prebehla úplná kanalizácia celej obce s prekrytím obecného potoka. Mnohé slovenské obce nemajú kanalizáciu ani dnes. Upravili a rozšírili miestne komunikácie s vybudovaním bezprašných chodníkov a verejným osvetlením a ozvučením celej obce. Po projektovej stránke s vybudovaním stavebných sietí pripravili stavebný obvod na Hôrke a Novej ulici, a mladé rodiny začali s výstavbou svojich rodinných domov. Pre lepšie spolunažívanie s okolitými obcami prekryli prašnú cestu asfaltovým kobercom a cestné komunikácie do susedných obcí Priechod a Baláže boli zjazdné aj pre motorizovaných účastníkov. Horská cesta na lyžiarske stredisko Pleše bola zrekonštruovaná a taktiež upravená. Potom spolu s ostatnými spolupracovníkmi začali výstavbu dvojtriednej materskej škôlky a detských jaslí na Brodku, ktoré aj s veľkým detským ihriskom mali slúžiť našim najmenším. Už ani neveríme, že boli ročníky, kedy sa narodilo 25 detí v jednom roku. V rámci tohto komplexu bola zriadená pamätná izba hudobnému skladateľovi, podkonickému rodákovi, profesorovi Pavlovi Tonkovičovi. Takmer súčasne s touto akciou sa stavala podkonická pálenica a výsadba okrasnej zelene v celej obci. Nasledovala komplexná rekonštrukcia obecnej školy postavenej ešte v 19. storočí a jej prestavba na kresťanský dom, rekonštrukcia Farského úradu v Podkoniciach a nášho kostola sv. Martina.

Je ešte mnoho, čo by sme mohli na jeho náhrobný kameň napísať: veď sme ani nespomenuli chatu na Plešiach, či nočné turistické prechody na Kalište, kde sme si ako prvá obec z okolitých lokalít pripomenuli pamiatku vypálenej obce Kalište.

Málokto si už pamätá, že obec Podkonice bola dva krát vyznamenaná vládou a prezidentom republiky a naši predstavitelia obce pod vedením Stanislava Turčana, prevzali vysoké štátne vyznamenanie na Pražskom hrade. Vieme, že všetky tieto aktivity, cieľavedomé budovanie obce nemohli vykonávať sami, pomáhali celé generácie obyvateľov Podkoníc, naši rodičia a starí rodičia, ktorí takto chceli zveladiť svoju obec a zabezpečiť pre budúce generácie lepšie životné podmienky.

Nuž taký bol náš predseda, ako sme ho všetci familiárne volali.

Pri jednom z posledných stretnutí nám povedal:
"Nehľadajte na svete spravodlivosť, lebo najdete len clivotu.... "

Viera Patrášová, Libuša Flašková
foto: archív obecného úradu

AKO NÁS NEMCI ZA VÍTANIE NOVÉHO ROKA POTRESTALI

Rozpínavosťou nemeckého fašizmu, ktorý od roku 1939 postupne začal likvidovať niektoré európske štáty, vznikla druhá svetová vojna, v ktorej proti fašizmu bojovali hlavne ZSSR, USA a Anglicko. Toto vojenské obdobie asi od r. 1939 do augusta 1944, čiže po vznik Slovenského národného povstania, sme prežívali skoro pokojne, lebo vojna prebiehala mimo nášho územia.

Prudký obrat nastal vznikom SNP, kde slovenská armáda spolu s partizánmi bojovala proti nemeckej armáde na území Slovenska. To zmenilo celý náš pokojný život. Veď tam bojovali naši synovia a otcovia. Na celom Slovensku boli všetky školy od 1. septembra 1944 zatvorené. Po dvojmesačných bojoch SNP skončilo a partizáni ustúpili do hôr. V našom okolí partizáni obsadili Kalište a Baláže. Sovietska armáda prudkými útokmi hnala pred sebou nemeckých okupantov a postupne oslobodila aj časť nášho Slovenska. V decembri 1944 Rusi oslobodili Brezno. Úsek od Podbrezovej do Banskej Bystrice bol ešte obsadený Nemcami. Ruská armáda po prudkých útokoch cez východné Slovensko si dala trojmesačný oddych za účelom doplnenia zásob pre armádu. Z tohto dôvodu sa pre naše okolie vytvorili najtvrdšie podmienky z celej druhej svetovej vojny. Po úseku Podbrezová - Banská Bystrica sa trvalo presúvala nemecká armáda. Partizáni z Kališťa a Balážov sústavne napadali Nemcov v úseku Slovenská Ľupča - Šalková. Z tohto dôvodu každý deň cez našu dedinu prechádzali partizáni a Nemci. Obyvatelia našej dediny žili v napätí, zvlášť, keď Nemci vypálili dediny, kde mali sídlo partizáni, Kalište, Baláže a Priechod. Nemci sa snažili chytiť v našej dedine partizánov, no nikdy sa im to nepodarilo. To bol dôvod prečo našu dedinu nevypálili tak, ako susedné dediny.

Žili sme stále v nervovom napätí. Nikdy sme nevedeli kedy prídu Nemci. Tak, ako sa to stalo 31. decembra 1944. Silvester, koniec roka 1944. Skupina štyroch mládencov, tak ako ich ďalší kamaráti, vo večerných hodinách sedeli v krčme. O 10 hod. večer sa krčma zatvorila a mládež sa rozišla domov. Štyria verní kamaráti si povedali, že vydržia do 24. hodiny, aby privítali Nový rok 1945. V družnej debate čas sa nám minul a za 5 minút 12 hodín sme zbadali, že po ceste od Ivanov idú nejaké postavy. Utekať sme už nemohli, lebo sme tušili, že to je skupina nemeckých vojakov. Skupina 25 nemeckých vojakov nás obkolesila a prehliadla nám vrecká, či nemáme zbrane. Pýtali sa nás, kde sme boli, čo tu robíme. Ja som im povedal s pochybnou nemčinou, že sme boli na návšteve u dievčat. Ich veliteľ dal rozkaz, aby nás postavili do radu, tvárou na východ, vyzliecť zimné kabáty a zohnúť sa tak, aby sme mali poriadne vytrčené zadky. Nemeckí vojaci boli postavení v rade a každý mal príkaz kopnúť nás do zadku. Príkaz veliteľa plnili s radosťou a také kopance nám dávali, že kamarát Jožko po každom kopanci padol tvárou do snehu. Po prevedení tohto príkazu nám nariadili odchod domov. So susedom Dominom sme kráčali bez slova. Keď sme sa lúčili, tak sa ma pýtal, či ma bolí zadok. Povedal som mu, že nemôžem od bolesti ani kráčať a že neviem ako budem v posteli ležať. Tak štyria kamaráti Domin, Vinco, Jožo a Vlado privítali prvé minúty roka 1945.

V januári 1945 sa situácia nezmenila. Partizáni vytrvalo napadali nemecké vojsko posúvané na úseku Podbrezová - Banská Bystrica. Nemecké vojsko zase sústavne chodilo okolo nás po našich poliach a horách, za účelom zlikvidovať partizánske skupiny. Aby výpady partizánov na ich presuny na úseku Podbrezová - Banská Bystrica boli minimálne, v druhej polovici januára nemecké vojsko trvale obsadilo našu dedinu Podkonice. Táto okupácia našej dediny trvala až do apríla 1945, kedy ruská armáda svojím útokom vyhnala definitívne nemeckých okupantov z úseku Podbrezová Banská Bystrica. V období trvalej okupácie nemeckým vojskom, ktoré bolo od januára do apríla 1945, sa časť mladých chlapov z dediny vysťahovala do našich lesov, kde si vybudovali provizórne ubytovanie v zemi, takzvané bunkre. Toto ubytovanie robili z toho dôvodu, aby nemeckí vojaci nenútili mladých chlapov nastúpiť do slovenskej armády, ktorá spolu s nimi bojovala proti ruskej armáde.

Vladimír Očenáš

SPOMIENKA NA RODÁKA

Častokrát naše kroky vedú do cintorína¸ kde máme pochovaných našich zosnulých, ktorí už odpočívajú v pokoji. Veď všetci dobre vieme, že vyspelosť každej civilizácie sa meria úctou, ktorú našim predchodcom preukazujeme.

Pri vchode do nového cintorína je náhrobný pomník s menom zosnulého **Stanislav Turčan**. Tu sú uvedené dva ohraničujúce dátumy, 1935 - 2003, a my si uvedomujeme, že 5. mája tohto roku by sa bol dožil **75 rokov**. Mnohí z mladších návštevníkov už nevedia, kto bol nositeľom tohto mena. V majestátnej tichosti, keď len nemé hroby hľadia mlčky do oblohy rozmýšľame, čo by sme mali napísať na jeho pomník, ako vtesnať na ten náhrobný kameň všetko to, čo urobil pre svoju rodnú dedinu. V ušiach nám znejú jeho slová, ktoré často opakoval: “Ak som aspoň niečo urobil pre svoju rodnú obec, nežil som nadarmo!“

Zastavili sme sa pri jeho hrobe a hľadali sme odpoveď na to, čo všetko urobil pre svoju rodnú obec:

Od mladosti do posledných chvíľ života vždy mal na mysli jediné - blaho svojej rodiny a šťastný život nás - **obyvateľov Podkoníc**. Starať so o svoju rodinu je povinnosť pre každého zodpovedného rodiča. Ale popri tom myslieť aj na plnohodnotný život svojich spoluobčanov, to už vyžaduje pracovitého, húževnatého a schopného človeka.

Stál na čele našej obce viac ako 30 rokov. Už len jeho rovestníci spomínajú, že v roku 1958 bol zvolený do funkcie predsedu Telovýchovnej jednoty Tatran Podkonice, kde rozbehol a pokračoval spolu s jej ostatnými členmi mnohé športové činnosti: výstavbu zjazdovej trate na Vysokých, slalomu na Dolinkách, skoky z lyžiarskeho mostíka na Stránici, no predovšetkým vybudovanie areálu futbalového ihriska na Brodku, ktorý dôverne pozná aj súčasná generácia. Taktiež aj naše najznámejšie preteky v behu na lyžiach, celoštátne známa Podkonická pätnástka bola vždy organizovaná za jeho výdatnej funkcionárskej pomoci. Získal aj kvalifikáciu rozhodcu prvej triedy v lyžiarskych disciplínach a zúčastňoval sa na mnohých celoštátnych pretekoch organizovaných v rámci Československej republiky, ako boli Majstrovstvá ČSSR alebo Tatranský pohár vo Vysokých Tatrách, a tak šíril dobré meno svoje aj svojej rodnej obce Podkonice v rámci našej republiky.

Od roku 1969, kedy bol zvolený do funkcie **predsedu MNV** v Podkoniciach, pôsobil okrem jedného volebného obdobia nepretržite až do roku 1989 na uvedenom poste. Boli to roky, počas ktorých vyrástla celá jedna generácia, no predovšetkým to boli dlhé roky, mesiace, týždne a nekonečné dni, keď po skončení svojich pracovných povinností v Stavoinveste v Banskej Bystrici, kde pracoval vo funkcii vedúceho odboru, skoro každý deň vo večerných hodinách trávil čas so svojimi spolupracovníkmi na terajšom obecnom úrade. Pochopiteľne bez nároku na finančnú odmenu - skoro zadarmo - veď mzda bola len symbolická. Len pani manželka a jeho deti by nám všetkým mohli porozprávať, koľko večerov chýbal pri ich rodinnom stole, a koľko sobôt odpracoval pri budovaní a výstavbe rodnej obce. Denne sa stretával s nami, obyvateľmi Podkoníc. Vždy ►

Stanislav Turčan víta novorodencov do života

65. VÝROČIE UKONČENIA 2. SVETOVEJ VOJNY

Roky 1939 - 1945 patria medzi najtragickejšie obdobie novodobých dejín. Druhá svetová vojna poznačila osudy niekoľkých generácií. Počet obetí sa odhaduje na takmer 60 miliónov ľudí, z toho asi 27 miliónov zahynulo na bojiskách. Do vojny sa zapojilo 61 štátov. Bojovalo sa hlavne v Európe, severnej Afrike a na Balkáne, v Atlantiku, Tichomorí, južnej a juhovýchodnej Ázii. V Európe sa vojna skončila kapituláciou Nemecka 8. mája 1945, definitívne však skončila až 2. septembra 1945 kapituláciou Japonska.

Boje o oslobodenie územia v okolí Brezna, Banskej Bystrice a Zvolena prebiehali v januári až marci 1945. V tom čase sa vojna v Európe blížila ku koncu. Ústup nacistických jednotiek bol spojený s násilnou evakuáciou obyvateľstva, drancovaním, vypaľovaním obcí a tiež vraždami civilného obyvateľstva.

V **Podkoniciach** mnohí muži z obce v obave pred nacistickou evakuáciou a verbovaním do armády hľadali úkryt v horách. To sa stalo osudným momentom pre šiestich obyvateľov Podkoníc. Dňa 11.marca 1945 nemecké jednotky prepadli bunker Pod dolinkami, v ktorom sa v tom čase zdržiavali títo muži. Fašisti, sliediaci po partizánoch ukrývajúcich sa v horách, ich na mieste postrieľali, mysliac si, že sú to partizáni. Nepomohlo vysvetľovanie ani zúfalé prosby mužov hľadiac smrti do očí. Na mieste tejto tragickej udalosti je umiestnená pamätná tabula.

Medzi **žijúcich veteránov** druhej svetovej vojny patrí pán **Emil Ďurica**, narodený v Podkoniciach. Článok o jeho pôsobení v jednotkách Royal Air Force (RAF), britského kráľovského letectva sme uviedli Podkonickom spravodaji v čísle 6/2009.

Bombardér Emila Ďuricu

-kh/vt-
foto: Pravda

SPOMIENKY NA ÚČASTNÍKOV A PAMÄTNÍKOV ODBOJA POČAS II. SVETOVEJ VOJNY

Keď vojaci povstali so zbraňou v ruke proti nemeckým okupantom, mala som osem rokov. Celá dedina žila povstaním.

Môj otec, Pavel Patráš, bol vtedy starostom obce Podkonice a počas SNP predsedom revolučného národného výboru. Hovorí o tom aj zápis v kronike. Tabuľu s nápisom: „STAROSTA OBCE PODKONICE," ktorá musela byť na viditeľnom mieste, uchovávam už celých 65 rokov, ako jedinú čestnú, svetlú pamiatku. Dostal niekoľko vyznamenaní, buď odznak alebo písomné. Naposledy v roku 1975 a potom - v roku 1977 zomrel.

Počas týchto udalostí zostala vo mne spomienka z večerov, keď chodili partizáni zo štábov z Kalištia a Balážov získavať informácie, ale aj zabezpečiť materiálnu pomoc, potraviny od občanov. V dedine bolo aj dosť cudzích ľudí, ktorým otec musel zabezpečiť dočasné bývanie. Naša rodina žila v strachu, veď musel slúžiť dvom Nemcom aj partizánom. Dňa 19. marca 1945 ho odvliekli do lágru v Rakúsku v Štrasshofe. Odtiaľ sa vrátil po oslobodení koncom mája 1945. V roku 1946 boli voľby. Vyhrala strana KSS s číslom „4". On bol predsedom Demokratickej strany a jeho vzorom bol vtedajší prezident T.G.Masaryk.

Doteraz sa jeho meno, ani zásluhy pri žiadnom výročí nespomenuli, preto by som chcela touto cestou venovať týchto pár riadkov jeho spomienke.

Anna Husárová

STOLNOTENISOVÝ TURNAJ

Dňa **10. apríla 2010** sa v ZŠ s MŠ Podkonice uskutočnil stolnotenisový turnaj. Súťažilo sa v kategóriach chlapci, dievčatá a muži.

V kategórii dievčat nás úspešne reprezentovali: Julka Homolová, Nikolka Slobodníková, Kristínka Vajdová a Paulínka Homolová (viď obr. 1 - dole).

Hlavnými sponzormi turnaja boli: zriaďovateľ školy Obec Podkonice, ZŠ s MŠ Podkonice, Slovenský Orol, VEOLIA - Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a. s., Doprastav a. s. Zvolen, Firma Nera Rajšič, Dušan Koctúr - pohostinstvo Na hrbe.

NAŠE AKTIVITY V MARCI

- Marec - mesiac knihy: návšteva Verejnej knižnice Mikuláša Kováča v Banskej Bystrici
- recitačná súťaž (viď obr. 2)
- pripomenuli sme si Svetový deň vody - integrované vyučovanie (báseň + viď obr. 3)

2.

VODA
Voda je dar, ako naša jar.
Voda je aj na pitie: „Mamka, daj mi pitie!“
A keď príde Veľká noc, ide voda na pomoc.
Voda, voda, vodička, sladká, slaná, sladučká.
A tak voda pomáha, voda naša prezdravá.
Slza je jej kamarátka ako malá arafatka.
Ajaj voda, vodička, si ty dobrá sestrička.
A tak blúdi po svete, ako sa len dalo,
ale jej sa trošku zdalo, že je jej aj málo.

Terezka Halajová, žiačka 3. ročníka

3.

- boli sme na divadelnom predstavení „Sofinkine maléry“
- užívali sme si posledný sneh (viď. obr. 4)
- pripomenuli sme si Deň učiteľov

1.

4.

ZÁKLADNÁ ŠKOLA

NAŠE AKTIVITY - APRÍL

Apríl - Deň Zeme - pár detských výtvorov:

Pre teba je toto poďakovanie

Milá Zem, blahoželáme Ti k Tvojim narodeninám, čo už miliard rokov žiješ.
Vieš koľko odpadkov sa na Tebe ocitlo? Veľmi veľa a Ty stále si.
Lebo my ľudia sme nezodpovední, odpusť nám.

Karolínka Rochovská, Terezka Halajová

Poďakovanie

Ďakujeme Ti, že nám slúžiš. Ďakujeme za kvety, za trávu, stromy, zvieratká,...

PRIPRAVUJEME SA NA...:

- prírodovednú súťaž HYPERICO v Brusne
- čitateľskú súťaž
- **Deň matiek** - v piatok 14. mája 2010 o 17.00 hod. v Kultúrnom dome Podkonice, kde sa bude prezentovať aj ZUŠ Slovenská Ľupča v hudobnom a výtvarnom odbore
- výlet na Donovaly - HABAKUKY a do Vlkolínca - 17. júna 2010
- MDD - 19. júna 2010 na futbalovom ihrisku
- 25. júna 2010 - oslava - 40. výročie školy

Mgr. Vladimíra Turčanová, riaditeľka ZŠ s MŠ
foto: Mgr. Vladimíra Turčanová

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

NARODENÉ DETI

Sofia Styková - *(č.d. 301)*

UZAVRELI MANŽELSTVO

Mária Kostúrová & Michal Donoval - *Podkonice (17.4.2010)*

GRATULUJEME K VÝROČIU

50. rokov

Mária Bodzíková *(č.d. 261)*

60. rokov

Anna Dobríková *(č.d. 64)*
Libuša Flašková (č.d. 245)
Peter Babiak *(č.d. 121)*
Želmíra Hlinková *(č.d. 307)*

70. rokov

Marta Šípková *(č.d. 76)*

55. rokov

Ivan Valent *(č.d. 42)*

75. rokov

Emília Patrášová *(č.d. 105)*
Božena Flašková *(č.d. 92)*

OPUSTILI NÁS

Mária Bitnerová (č.d. 108) - 88 rokov
Dominik Kretík (č.d. 222) - 88 rokov

POZVÁNKA NA EMfest

Po viacerých impulzoch sme rozhodli ukázať mladým ľuďom na Slovensku cestu, ktorú pred nami prešli nespočetné zástupy svätých. Je to cesta lásky, pokory, čistoty, cesta lásky k Eucharistickému Pánovi a k našej nebeskej Matke Márii. Chceli by sme vydať svedectvo, byť hlasom ľudí, ktorí objavili úžasný poklad milostí vo sviatostiach, v tradícii Cirkvi, v životoch svätých a v neposlednom rade azda najväčší dar z neba pre tento svet, pre tieto časy, ktorým je Nepoškvrnené Srdce Panny Márie. Ono je tou archou, do ktorej sa môžeme ukryť, aby sme sa neutopili v záplave hriechu, ktorá zasahuje celý svet.

Nádherným potvrdením toho, že toto je tá správna, najpriamejšia a najistejšia cesta do neba, je prorocký sen Don Bosca o dvoch stĺpoch a námornej bitke. Videl v ňom množstvo malých nepriateľských lodí, ktoré sa pokúšali potopiť jednu veľkú loď. Táto loď predstavovala Cirkev a jej kormidelníkom bol sám rímsky pápež. On sa pokúšal ukotviť svoju loď, Cirkev, medzi dva stĺpy. Na nižšom stĺpe bola Panna Mária, Pomocnica kresťanov, a na vyššom stĺpe bola Eucharistia. Keď sa podarilo pápežovi ukotviť loď o tieto dva stĺpy, všetky nepriateľské lode sa začali potápať a na mori sa rozhostilo veľké ticho. O tieto dva stĺpy sa ukotvili aj iné, menšie lode, ktoré sprevádzali pápežskú loď. Víťazstvo do života Cirkvi a do života mladých ľudí teda prinesie iba modliaca sa, adorujúca Cirkev, ktorá sa pokorne skláňa pred svojím Pánom.

Mnohí z nás sme dostali dar modliť sa a adorovať počas viacerých rokov v škole Panny Márie, Kráľovnej pokoja, **v Medžugorí**. Tu nás Panna Mária učí klaňať sa svojmu Synovi, uprostred veľkej temnoty našej doby nás vedie za ruku. Stuhou, ktorá spája našu ruku s rukou Panny Márie, je svätý ruženec. Medžugorie je silným svedectvom obnovy modlitby srdca, ktorá jediná môže zastaviť pohromu, oslobodiť, uzdraviť, urobiť zázrak.

Tak my, deti Panny Márie zo Slovenska, sme sa rozhodli, že sa s pomocou Božou a s pomocou Panny Márie pokúsime priniesť kúsok Medžugoria na Slovensko, malý kúsok Podbrda, Križevca pre tých, ktorí tam nemôžu ísť... A tak už po piatykrát organizujeme stretnutie mladých na známom mariánskom pútnickom mieste Staré Hory pod názvom „**EMfest**“ - Eucharistia a Mária festival. Program pozostáva z prednášok, svedectiev, modlitby svätého ruženca, sv. omše a adorácie.

Každý ročník má určitú nosnú tému. Tento rok sa chce Pán ukázať v našich životoch ako **Pán Záchranca** a prednášajúcimi budú: Dušan Mesík (kňaz pôsobiaci v Čeríne), Peter Repiský (kňaz v Detvianskej Hute) a Ján Macej (kňaz/kapucín, momentálne pôsobiaci v Hriňovej).

Termín festivalu je **29.-30. máj 2010** na Starých Horách. Bližšie informácie a podrobný program festivalu nájdete na našej stránke **www.emfest.sk**. Srdečne vás pozývame k duchovnému načerpaniu.

-jk- a organizátori festivalu
foto: Alexandra Ďurníková

Róbert Bezák (rok 2007)

Studnička (rok 2008)

STOLNÝ TENIS

Posledným 24.kolom sa rozhodlo o víťazovi IV.B skupiny BB+BR, kde domáci Malachov A hostil **Podkonice A**. Išlo o priamy boj o prvenstvo v skupine, kde hostia z Podkoníc jasne predčili domácich výsledkom 6:12 a stali sa víťazom IV.B skupiny.

Podkonice B zakončili sezónu prehrou s Medzibrodom B, kde solídnym výkonom ukončili svoju druhú sezónu. Družstvo je zložené z juniorov, ktorí svojou odhodlanosťou a bojovnosťou sú prísľubom ich ďalšieho rastu a reprezentácie našej obce.

Dňa 17.4.2010 sa v Malachove uskutočnil tradičný turnaj TOP 12 IV.A a IV.B skupiny. Za naše družstvo sa do turnaja kvalifikovali: Miroslav Barla, Dávid Porubčan, Dušan Lacika a Milan Patráš st., ktorí v turnaji skončili v nasledovnom umiestnení: Miroslav Barla (2.miesto), Dušan Lacika (4.miesto), Dávid Porubčan (5.miesto), Milan Patráš st. (6.miesto). Uvedený turnaj bol vyvrcholením a zároveň ukončením úspešnej sezóny 2009/2010.

24. kolo vo výsledkoch:

Malachov A - Podkonice A 6 : 12
D : Mrva 3/1,5 Sečkár 3/1,5
Lauroško 0/4,5 Kozák 0/4,5
H : Patráš st. 3,5/1 Lacika 3,5/1
Budaj 2,5/2 Barla 2,5/2

Medzibrod B - Podkonice B 11 : 7
D : Gregor 4,5 Cuper 3,5/1
J.Huťka 2/2,5 I.Huťka 1/3,5
H : Porubčan 3,5/1 Patráš ml. 2/2,5
Kráľ 1,5/3 Žaloudek 0/4,5

Víťaz IV.B skupiny - Podkonice A

		Zápasy	Výhry	Remízy	Prehry	Skóre	Body
1.	**Podkonice A**	22	12	3	7	225 : 171	49
2.	Malachov A	22	12	0	10	222 : 174	46
3.	MAGENTA	22	9	1	12	188 : 208	41
4.	Medzibrod B	22	9	0	13	193 : 203	40
5.	COBRA	22	4	3	15	142 : 254	33
6.	Predajná B	22	3	3	16	129 : 267	31
7.	Riečka B	22	3	1	18	57 : 339	29
8.	Malachov B	22	2	0	20	94 : 302	26
9.	**Podkonice B**	22	0	1	21	55 : 341	23

Milan Patráš

3. 5. 2010 - 9. 5. 2010	
P 3.5.	
U 4.5.	**18.30** - féria + Drahoslav Valent (5. výročie)
S 5.5.	**18.30** - féria + rodičia Anna a Alexander, deti a starí rodičia
Š 6.5.	**18.30 -** féria + starí rodičia z obidvoch strán
P 7.5.	**18.30** - féria + Pavol Rapčan a syn
S 8.5.	**7.30** - Sv. Jána Nepomuckého + Juliana a Jozef Barla a rodičia
N 9.5.	**6. VEĽKONOČNÁ NEDEĽA** **9.00** Za všetkých farníkov

10. 5. 2010 - 16. 5. 2010	
P 10.5.	
U 11.5.	**18.30** - féria + Marta a Pavol Turčan
S 12.5.	**18.30** - féria + Anna a syn František
Š 13.5.	**18.30 - NANEBOVSTÚPENIE PÁNA** Za všetkých farníkov
P 14.5.	**18.30** - Sv. Mateja, apoštola + Milan Slobodník
S 15.5.	**7.30** - féria + rodičia Mária a Pavol Ivanič
N 16.5.	**7. VEĽKONOČNÁ NEDEĽA** **9.00** Za všetkých farníkov

17. 5. 2010 - 23. 5. 2010	
P 17.5.	
U 18.5.	**18.30** - Sv. Jána I., pápeža a mučeníka + Emil Patráš
S 19.5.	**18.30** - féria + rodičia Mária a Ján a manžel Ján
Š 20.5.	**18.30** - Sv. Bernardína Sienského Poďakovanie za 75 rokov života
P 21.5.	**18.30** - Sv. Krištofa Magallanesa Za rodinu Vrábovú
S 22.5.	**7.30** - Sv. Ritty z Kassie Na úmysel
N 23.5.	**NEDEĽA ZOSLANIA DUCHA SVÄTÉHO** **9.00** Za všetkých farníkov

24. 5. 2010 - 30. 5. 2010	
P 24.5.	
U 25.5.	**18.30** - Sv. Bédu Ctihodného Poďakovanie za 75 rokov života
S 26.5.	**18.30** - Sv. Filipa Neriho + Ondrej, Júlia a syn
Š 27.5.	**18.30** - Sv. Augustína z Canterbury + Jozef a Anna Gregorčoková
P 28.5.	**18.30** - féria + Boris, František, Júlia a Ján Bobák
S 29.5.	**7.30** - féria + rodičia Alžbeta a Ján Balko
N 30.5.	**9. NEDEĽA V OBDOBÍ CEZ ROK** **10.00** Za všetkých farníkov

*Slávnosť **prvého svätého prijímania** bude v našej farnosti v nedeľu **30. mája 2010** v slávnostnom čase o **10:00** hod.*

Mgr. Jozef Kuneš, farár